



EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 29.4.2020
COM(2020) 177 final

2020/0067 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av förordning (EU) 2017/352 för att göra det möjligt för hamnledningen eller de behöriga myndigheterna att ge flexibilitet vid uttag av hamninfrastrukturavgifter i samband med utbrottet av covid-19

(Text av betydelse för EES)

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/352 av den 15 februari 2017 inrättas en ram för tillhandahållande av hamntjänster och gemensamma regler för finansiell insyn i hamnar¹ (nedan kallad *förordning (EU) 2017/352*). I artikel 13 i förordningen fastställs att medlemsstaterna ska se till att en hamninfrastrukturavgift tas ut.

Utbrottet av covid-19 har en allvarlig inverkan på sjötransporter och på operatörernas ekonomiska hållbarhet. Uppskov eller anstånd med betalningen av hamninfrastrukturavgifterna kan därför hjälpa fartygsoperatörer under dessa exceptionella omständigheter.

Enligt artikel 13.1 i förordning (EU) 2017/352 ska medlemsstaterna se till att en hamninfrastrukturavgift tas ut.

Hamninfrastrukturavgifter definieras i artikel 2.9 i förordning (EU) 2017/352 som *en avgift som tas ut till direkt eller indirekt förmån för hamnledningen eller den behöriga myndigheten för utnyttjande av infrastruktur, anläggningar och tjänster, inklusive de vattenvägar som leder till den berörda hamnen, samt för tillgång till tjänster för hantering av passagerare och last, men exklusive arrendeavgifter och avgifter med motsvarande verkan*.

Hamninfrastrukturavgifterna tas ut av hamnledningen eller av en behörig myndighet för hamnanvändarna, dvs. fartygsägare eller fartygsoperatörer.

I artikel 13.4 i förordning (EU) 2017/352 föreskrivs att hamninfrastrukturavgifterna kan variera, bland annat för vissa kategorier av användare, men artikeln tillåter inte att hamnledningen eller den behöriga myndigheten avstår från, tillfälligt avbryter, minskar eller skjuter upp betalningen av hamninfrastrukturavgifterna för alla hamnanvändare.

Den nya övergångsbestämmelsen kommer att ge medlemsstaterna möjlighet att ge hamnledningen eller de behöriga myndigheterna möjlighet att besluta om de ska

- avstå (dvs. inte kräva betalning alls), eller
- tillfälligt avbryta betalningen (frysa eller skjuta upp betalningen för en viss tidsperiod), eller
- minska (minska betalningen), eller
- skjuta upp betalningen av hamninfrastrukturavgifterna (kräva betalning vid en senare tidpunkt).

Eftersom det är osäkert hur länge utbrottet av covid-19 kommer att påverka sjötransporten och för att möjliggöra en tillräcklig flexibilitet för sektorn, kommer den nya övergångsbestämmelsen att gälla hamninfrastrukturavgifter som ska betalas för perioden 1 mars 2020–31 december 2020.

I artikel 13.5 i förordning (EU) 2017/352 föreskrivs följande: ”Hamnledningen eller den behöriga myndigheten ska säkerställa att hamninfrastruktur användarna senast två månader

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/352 av den 15 februari 2017 om inrättande av en ram för tillhandahållande av hamntjänster och gemensamma regler för finansiell insyn i hamnar (EUT L 57, 3.3.2017, s. 1).

före den dag dessa ändringar får verkan informeras om eventuella förändringar av hamninfrastrukturavgifternas art eller nivå.”

Man bör göra undantag från kravet på ett meddelande om ”senast två månader” under exceptionella omständigheter, till exempel den aktuella krisen kopplad till coronaviruset. Den föreslagna ändringen ger därför hamnledningen eller de behöriga myndigheterna möjlighet att under exceptionella omständigheter ge avkall på meddelandet ”senast två månader” och att fastställa en kortare tidsfrist, som ska fastställas av hamnledningen eller den behöriga myndigheten.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

I förordning (EU) 2017/352 föreskrivs ingen möjlighet för hamnar att under exceptionella omständigheter avstå från, tillfälligt avbryta, minska eller skjuta upp hamninfrastrukturavgifterna, till exempel till följd av utbrottet av covid-19. Förordningen bör därför ändras så att det blir möjligt att mildra effekterna av den nuvarande krisen och skapa rättssäkerhet för medlemsstaterna, deras behöriga myndigheter och enskilda.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Sjötransporters effektiva funktion är beroende av fartygsoperatörernas ekonomiska resultat. De negativa ekonomiska konsekvenserna av det nuvarande utbrottet av covid-19 för fartygsoperatörer kommer att påverka deras ekonomiska ställning och medföra allvarliga negativa effekter för transportsystemet och ekonomin som helhet. Ändringen av förordning 2017/352 för att tillåta medlemsstaterna att ge hamnledningen eller de behöriga myndigheterna den flexibilitet som krävs för att besluta om att avstå från, tillfälligt avbryta, minska eller skjuta upp betalningen av hamninfrastrukturavgifterna kan bidra till att åtgärda detta problem. Medlemsstaterna måste se till att de antagna åtgärderna överensstämmer med reglerna om statligt stöd.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Förslaget grundas på artikel 100.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Genom den artikeln tillåts antagande av alla lämpliga bestämmelser för sjötransport och den utgjorde underlag för antagandet av förordning (EU) 2017/352.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Förslagets mål kan av följande skäl inte i tillräcklig grad uppnås av medlemsstaterna själva: Enligt förordning (EU) 2017/352 får medlemsstaterna, av skäl som är aktuella här, inte tillåta att hamnar avstår från, tillfälligt avbryter, minskar eller skjuter upp hamninfrastrukturavgifter. Detta mål kan endast uppnås genom en ändring av förordningen.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget är tidsbegränsat och går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målet att lindra effekterna av det nuvarande utbrottet av covid-19 genom att använda förordning (EU) 2017/352. Den föreslagna åtgärden är därför proportionerlig.

- **Val av instrument**

Eftersom rättsakten ändrar förordning (EU) 2017/352 är det lämpliga rättsliga instrumentet en förordning.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Detta är en brådskande åtgärd som utlöses på grund av det plötsliga och oförutsebara utbrottet av covid-19. Åtgärden behöver därför inte bedömas inom ramen för programmet om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat och någon efterhandsutvärdering har heller inte genomförts.

- **Samråd med berörda parter**

Med tanke på ärendets brådskande karaktär har ett formellt samråd med berörda parter inte genomförts. Vissa medlemsstaters myndigheter och hamnar har dock redan meddelat åtgärder som liknar dem som planeras.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Som förklarats var det inte möjligt att på ett korrekt sätt inhämta sakkunskap på grund av situationens brådskande karaktär.

- **Konsekvensbedömning**

Med tanke på situationens brådskande karaktär har ingen konsekvensbedömning kunnat genomföras.

- **Grundläggande rättigheter**

Ej tillämpligt.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Ej tillämpligt.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Åtgärden innehåller inga särskilda arrangemang för övervakning eller rapportering. Medlemsstaterna kommer dock att uppmanas att rapportera om användningen av åtgärderna inför utarbetandet av en rapport till Europaparlamentet och rådet om förordningens tillämpning och effekt senast den 24 mars 2023 så som krävs i artikel 20 i förordning (EU) 2017/352.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

En ny punkt 3 ska läggas till i artikel 21 i förordning (EU) 2017/352. Den nya bestämmelsen ger medlemsstaterna möjlighet att, trots bestämmelserna i artikel 13.1, tillåta att hamnledningen eller de behöriga myndigheterna avstår från, tillfälligt avbryter, minskar eller skjuter upp betalningen av hamninfrastrukturavgifter som ska betalas för perioden 1 mars 2020–31 december 2020. Avståendet från, det tillfälliga avbrytandet, minskningen eller uppskjutandet av hamninfrastrukturavgiften ska på ett öppet, objektivet och icke-diskriminerande sätt beviljas alla hamnanvändare som omfattas av hamninfrastrukturavgifterna. Den nya bestämmelsen ger också hamnledningen eller de

behöriga myndigheterna möjlighet att avvika från det meddelande om ”senast två månader” som anges i artikel 13.5 i förordning (EU) nr 2017/352.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av förordning (EU) 2017/352 för att göra det möjligt för hamnledningen eller de behöriga myndigheterna att ge flexibilitet vid uttag av hamninfrastrukturavgifter i samband med utbrottet av covid-19

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 100.2,
med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,
efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,
med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande²,
med beaktande av Regionkommitténs yttrande³,
i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och
av följande skäl:

- (1) Utbrottet av covid-19 har en allvarlig påverkan på sjötransporter. Denna allvarliga påverkan på sjötransporter och hamninfrastrukturen har varit genomgripande sedan den 1 mars 2020 och kommer sannolikt att fortsätta under hela 2020. Ett avstående från, ett tillfälligt upphävande, en minskning eller ett uppskjutande av betalning av hamninfrastrukturavgifterna skulle därför kunna bidra till att upprätthålla fartygsoperatörers finansiella verksamhet under dessa exceptionella omständigheter.
- (2) Enligt artikel 13.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/352⁴ ska medlemsstaterna se till att hamninfrastrukturavgifterna tas ut av en hamnledning eller av en behörig myndighet. Det finns inget undantag från denna skyldighet att ta ut avgifter, inte ens under exceptionella omständigheter.
- (3) Mot bakgrund av följderna av utbrottet av covid-19 är det lämpligt att tillåta medlemsstaterna att ge hamnledningen eller de behöriga myndigheterna möjlighet att avstå från, tillfälligt avbryta, minska eller skjuta upp betalningen av hamninfrastrukturavgifter som ska betalas för perioden 1 mars 2020–31 december 2020. Avstående från, tillfälligt avbrytande, minskande eller uppskjutande av hamninfrastrukturavgifterna bör på ett öppet, objektivet och icke-diskriminerande sätt beviljas alla hamnanvändare som omfattas av hamninfrastrukturavgifter.

² EUT C , , s. .

³ EUT C , , s. .

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/352 av den 15 februari 2017 om inrättande av en ram för tillhandahållande av hamntjänster och gemensamma regler för finansiell insyn i hamnar (EUT L 57, 3.3.2017, s. 1).

- (4) Med tanke på hur brådskande åtgärderna är, är det också lämpligt att ge hamnledningen eller de behöriga myndigheterna möjlighet att avvika från den skyldighet som föreskrivs i artikel 13.5 i förordning (EU) 2017/352, nämligen att informera hamninfrastrukturanvändarna om ändringar av hamninfrastrukturavgifternas art eller nivå minst två månader innan ändringarna träder i kraft.
- (5) Eftersom målet för denna förordning kräver antagande av en ändring av förordning (EU) 2017/352, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen, med tanke på det brådskande läge som utbrottet av covid-19 gett upphov till. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (6) Eftersom de exceptionella omständigheter som orsakats av utbrottet av covid-19 och som motiverar de föreslagna åtgärderna är av brådskande karaktär, och mer specifikt behovet av att anta åtgärderna så snart som möjligt för att upprätthålla fartygsoperatörernas finansiella verksamhet, bör ett undantag föreskrivas från den tidsfrist på åtta veckor som avses i artikel 4 i det protokoll nr 1 om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen som är fogat till fördraget om Europeiska unionen, fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.
- (7) Det oförutsebara och plötsliga utbrottet av covid-19 och de relevanta lagstiftningsförfaranden som krävs för att anta relevanta åtgärder gjorde det omöjligt att anta sådana åtgärder i tid. Därför bör bestämmelserna i denna förordning också omfatta de avgifter som ska betalas för perioden innan förordningen träder i kraft. Med hänsyn till dessa bestämmelsernas karaktär bör ett sådant tillvägagångssätt inte leda till att de berörda personernas berättigade förväntningar åsidosätts.
- (8) Denna förordning är av brådskande karaktär och bör träda i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

I artikel 21 i förordning (EU) 2017/352 ska följande punkt 3 läggas till:

”3. Genom undantag från artikel 13.1 får medlemsstaterna tillåta att hamnledningen eller den behöriga myndigheten inte tar ut eller tillfälligt avbryter eller minskar hamninfrastrukturavgiften eller skjuter upp betalningen av den hamninfrastrukturavgift som ska betalas för perioden 1 mars 2020–31 december 2020. Avstående från, tillfälligt avbrytande, minskande eller uppskjutande av hamninfrastrukturavgiften ska på ett öppet, objektivet och icke-diskriminerande sätt beviljas alla hamnanvändare som omfattas av hamninfrastrukturavgifterna.

Hamnledningen eller den behöriga myndigheten ska säkerställa att hamnanvändarna och företrädarna för eller sammanslutningarna av hamnanvändare underrättas om detta. Den tidsfrist på två månader som anges i artikel 13.5 ska inte tillämpas.”

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande